

ULKOASIAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 4/2002 vp

Hallituksen esitys Puolan kanssa tehdyn Eurooppa-sopimuksen ja siihen liittyvän mukautuspöytäkirjan hyväksymisestä sekä laiksi sopimuksen ja pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 18 päivänä joulukuuta 2001 lähettänyt ulkoasiainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen Puolan kanssa tehdyn Eurooppa-sopimuksen ja siihen liittyvän mukautuspöytäkirjan hyväksymisestä sekä laiksi sopimuksen ja pöytäkirjan lainsäädännön

alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 224/2001 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- yksikön päällikkö Päivi Kaukoranta ja lähetystöneuvos Alpo Oksanen, ulkoasiainministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Brysselissä 16 päivänä joulukuuta 1991 tehdyn Eurooppa-sopimuksen Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Puolan välisestä assosiaatiosta sekä siihen Suomen, Ruotsin ja Itävallan liittymisestä aiheutuvista tarpeellisista mukautuksista tehdyn pöytäkirjan.

Eurooppa-sopimus kattaa vapaakaupan ohella poliittisen vuoropuhelun Puolan ja Euroopan unionin välillä. Se sisältää myös määräyksiä muun muassa työvoiman liikkuvuudesta, yritysten perustamisesta, palvelujen kaupasta, maksuista ja pääomista.

Sopimus sisältää edelleen määräyksiä, jotka liittyvät yhteistoimintaan eri aloilla ja niihin liittyvien säännösten kehittämiseen ja parantamiseen. Johtavana periaatteena on pyrkimys Puo-

lan lainsäädännön yhdenmukaistamiseen Euroopan yhteisöjen säännösten mukaiseksi. Tavoitteena on parantaa asteittain Puolan liittymisvalmiuksia unioniin. Sopimuksen johdannossa sopimuspuolet tunnustavat, että Puolan lopullisena tavoitteena on jäsenyys Euroopan unionissa.

Suomi on liittymissopimuksen 102 artiklan mukaan sitoutunut soveltamaan 1 päivästä tammikuuta 1995 liittymissopimuksen 103 artiklan 1 kohdassa mainittujen sopimusten määräyksiä. Näitä ovat muun muassa Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden Bulgarian, Puolan, Romanian, Slovakian, Tshekin ja Unkarin kanssa tekemät Eurooppa-sopimukset. Näihin sopimuksiin Suomen ja muiden uusien jäsenvaltioiden liittymisestä aiheutuvista tarpeellisista mukautuksista on laadittu erilliset pöytäkirjat, jotka Euroo-

pan unionin neuvosto hyväksyi 10 päivänä toulukuuta 1999 ja jotka Puolan osalta allekirjoitettiin Brysselissä 25 päivänä kesäkuuta 1999.

Asiallisesti pöytäkirjat merkitsevät Suomen liittymissopimuksen 102 artiklassa olevan sopimusmääräyksen toimeenpanoa. Pöytäkirjoilla ei siten tehdä tosiasiallisia muutoksia mainittuihin kuuteen Eurooppa-sopimukseen, vaan tilanne säilyy samana kuin Suomen liittymissopimuksen allekirjoitushetkellä.

Esitys ei liity valtion talousarvioesitykseen. Esitykseen sisältyy ehdotus laiksi sopimuksen ja pöytäkirjan määräysten voimaansaattamisesta. Sopimus ja pöytäkirja tulevat voimaan, kun kaikki sopimuspuolet ovat ne hyväksyneet omien menettelyjensä mukaisesti. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samana ajankohtana kuin sopimus ja pöytäkirja tulevat voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena.

Valiokunta toteaa, että Suomi on sitoutunut sopimukseen asiallisesti jo saattamalla voimaan Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen (SopS 102-103/1994). Sopimuksen aineellisia määräyksiä on liittymisasiakirjan 102 ja 103 artiklan nojalla sovellettu jo 1 päivästä tammikuuta 1995 alkaen. Vuonna 1999 sopimukseen tehdyllä Itävallan, Suomen ja Ruotsin Euroopan unioniin liittymistä koskevalla mukautuspöytäkirjalla ei muutettu Puolan kanssa tehdyn Eurooppa-sopimuksen sisältöä, vaan siinä todetaan pelkästään Itävallan, Suomen ja Ruotsin tuleminen mainitun Eurooppa-sopimuksen sopimuspuoliksi sekä suomen ja ruotsin kielten asema todistusvoimaisina sopimuskiekinä.

Hallituksen esityksessä Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä (HE 135/1994 vp, nide I, s. 588) kuvataan Eurooppa-sopimusten pääpiirteet. Eurooppa-sopimukset ovat kattavimpia Euroopan unionin (Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden) kolmansien maiden kanssa tekemiä sopimuksia. Puolan kanssa teh-

dyn Eurooppa-sopimuksen johdannossa todetaan, että sopimuksen mukaisella assosiaatiolla tuetaan Puolan tavoitetta liittyä jäseneksi Euroopan yhteisöön (nykyiseen Euroopan unioniin).

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella ulkoasiainvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy Brysselissä 16 päivänä joulukuuta 1991 Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Puolan tasavallan välisestä assosiaatiosta tehdyn Eurooppa-sopimuksen ja Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Puolan tasavallan välisestä assosiaatiosta tehdyn Eurooppa-sopimuksen institutionaalisten määräysten mukauttamisesta Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan Euroopan unioniin liittymisen huomioon ottamiseksi Brysselissä 25 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn pöytäkirjan niiltä osin kuin sopimus ja sen mukautuspöytäkirja kuuluvat Suomen toimivaltaan ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 14 päivänä maaliskuuta 2002

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Liisa Jaakonsaari /sd	Kalevi Olin /sd
vpj.	Eva Biaudet /r	Sirpa Pietikäinen /kok
jäs.	Jouni Backman /sd	Mirja Ryyänen /kesk
	Tytti Isohookana-Asunmaa /kesk	Martti Tiuri /kok
	Antti Kalliomäki /sd	Ben Zyskowitz /kok
	Antero Kekkonen /sd	vjäs. Esko-Juhani Tennilä /vas.
	Juha Korkeaoja /kesk	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Antti Pelttari.